

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/330/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202171
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7821202171.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletého U. Z. narodeného X. X.. XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava dieťaťa rodičov: matky C. Z. nar. 1. XX. XXXX bývajúcej v K. na B. ulici č. XX zastúpenej Mgr. Marekom Tauberom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Spišskej Novej Vsi na Hviezdoslavovej ulici č. 11 a otca J. Z. nar. XX. 9. XXXX prihláseného k trvalému bydlisku vo Y. F. na ulici P. O. P. č. XX/XX t. č. bývajúceho v K. na Y. ulici č. XX zastúpeného JUDr. Alexandrom Milkom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Rožňave na ulici Cyrila a Metoda č. 4 o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 8P/99/2021-112 zo dňa 15.10.2021 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné oparenie, ktorým zveril mal. U. do osobnej starostlivosti matky na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 8P/99/2021. Výrokom II. uložil otcovi povinnosť odovzdať mal. U. do osobnej starostlivosti matky v mieste jej trvalého bydliska. Výrokom III. rozhodol, že dané uznesenie je predbežne vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

2. Nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že boli splnené zákonné predpoklady na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, keďže mal preukázané, že rodičia maloletého majú problémy so vzájomnou komunikáciou, ich tvrdenia sú protichodné, ich maloletý syn je často svedkom ich hádok, nerešpektujú sa navzájom a nevedia sa dohodnúť o základných veciach v starostlivosti o maloletého, napríklad o tom, kto maloletého vyberie zo škôlky, kde sa bude zdržiavať a pod. Navyiac, otec maloletého bez dohody s matkou dieťa svojvoľne vyberá zo škôlky a ponecháva ho u seba bez toho, aby matku o tom včas a riadne informoval, prípadne sa dohodol s matkou, kedy jej dieťa vráti. Dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené ku dňu rozhodnutia zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože mal osvedčenú naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov danú záujmom maloletého dieťaťa, ktorý je v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti prioritný a nie je možné zamieňať ho so subjektívnymi predstavami rodičov. Z obsahu bolo spisu, rodičia sa nevedia dohodnúť, kto bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, otec trval na tom, aby sa maloletý spolu s matkou vrátili k nemu, kým matka túto možnosť odmietala. Aj keď rodičia by mali participovať rovnocenne na výchove maloletého, u otca bolo spochybnené výchovné prostredie maloletého (otec nemal trvalý a stály pobyt v mieste, v ktorom dieťa navštevuje materskú školu, nebol schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa v prípade ochorenia dieťaťa) a bola obava, že v prípade, ak by pomery účastníkov konania neboli

upravené neodkladným opatrením, mohlo by sa značne skomplikovať ich usporiadanie a spôsobiť ešte väčší zásah do zdravého vývoja maloletého.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, pretože nebola daná naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Zdôraznil, že z návrhu matky nevyplýva nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia a jeho nariadenie nie je v záujme maloletého, pretože doposiaľ jeho výchovu a výživu zabezpečoval on svojou starostlivosťou na požadovanej úrovni, ktorá nie je spochybnená ani dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, nie je preukázané ani žiadne ohrozenie maloletého dieťaťa. Poukázal na tú skutočnosť, že dňa 25.8.2021 sa konalo stretnutie rodičov na Referáte poradensko-psychologických služieb v Rožňave za prítomnosti psychológa a sociálnej pracovníčky, kolízneho opatrovníka. Z tohto stretnutia vyplynulo, že obaja rodičia majú záujem aj naďalej navštevovať referát poradensko-psychologických služieb, pracovať na svojom vzťahu, ako aj na svojom aktívnom rodičovstve smerom k maloletému dieťaťu. Výsledkom stretnutia bola predbežná dohoda rodičov vo veciach výchovy a starostlivosti o mal. U. v nasledovnom znení:

Maloleté dieťa zotrvá v osobnej starostlivosti otca. Styky matky s maloletým dieťaťom sa začnú realizovať od 35. kalendárneho týždňa roku 2021 nasledovne:

- každý nepárny týždeň bude mať matka možnosť s dieťaťom sa sýkať každý utorok a štvrtok v popoludňajších hodinách, resp. po návrate z materskej školy do večerných hodín podľa dohody rodičov (najbližšie 31.8.2021 a 2.9.2021),

- každý párny týždeň od štvrtka poobedia (najbližšie od 9.9.2021 do 13.9.2021), kedy si matka vyzdvihne svoje dieťa v materskej škole, dieťa zotrvá v jej starostlivosti do pondelka rána, kedy dieťa matka do materskej školy odnesie,

- styky matky s maloletým dieťaťom sa budú v tomto zmysle cyklicky striedať a pravidelne realizovať, ak by došlo k zmenám, resp. k zmene realizácie takto nastaveného styku, rodičia sa medzi sebou dohodnú, ako sa bude styk matky s dieťaťom v tomto prípade realizovať.

Úradný záznam napísaný kolíznym opatrovníkom dňa 25.8.2021 otec ako listinný dôkaz priložil k odvolaniu. Poukázal na to, že od uzavretia dohody až do nariadenia neodkladného opatrenia bolo dieťa v jeho osobnej starostlivosti a styk matky prebiehal pravidelne v zmysle uzavretej dohody. Nariadenie neodkladného opatrenia považuje za zásah do úpravy pomerov, a to na základe účelových a nepodložených tvrdení matky, pričom naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov nie je daná, pretože táto úprava vyplýva z uzavretej dohody, ktorá sa riadne realizuje a je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Poukázal aj na to, že matka účelovo, ani nie mesiac od uzavretia dohody, na základe vymyslených skutočností v úmysle mu poškodiť, podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 20.9.2021, ktorý súd zamietol. Neobstojí jej tvrdenie, že on sa o dieťa nevie postarať, keď sama súhlasila pri uzavretí dohody, že dieťa zotrvá v jeho osobnej starostlivosti. Žiadnym spôsobom nie je spochybnená jeho starostlivosť o mal. U., naopak, on sa o maloletého stará vzorne a vytvára mu prostredie, ktoré je vhodné pre zdravý psychický a duševný vývoj. Pravidelne informuje matku o všetkých dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa výchovy maloletého. Namietal účelové nepravdy matky o tom, že maloletého odviezol do Bratislavy, kde maloletý ochorel a keďže on nebol schopný sa o chorého syna postarať, volal matku na pomoc, matka odišla za synom, kde sa o neho starala a bola vystavená útokom zo strany otca aj fyzickému napadnutiu, navyše pred zrakom maloletého. Všetky tieto skutočnosti sú nepravdivé. Na dôkaz o manipulácii so skutočným stavom veci zo strany matky predložil ako dôkaz výpis mailovej komunikácie, z ktorej nepochybne vyplýva, že práve matka sa domáhala toho, aby on dieťa doniesol z Bratislavy a to i napriek tomu, že dieťa bolo choré, malo vysoké teploty a nemohlo cestovať a že práve na naliehanie matky on jej zabezpečil ubytovanie v Bratislave na svoje náklady, aby sa mohla stretnúť s chorým dieťaťom a aby choré dieťa nemuselo cestovať. Taktiež poprel, že sa bez náležitého a riadneho ospravedlnenia nezúčastnil pojednávania dňa 23.9.2021. O tomto pojednávaní nemal vedomosť, termín pojednávania ani návrh vo veci samej mu nebol riadne doručený. K tvrdeniu matky, že dňa 9.9.2021 urobila podanie na OR PZ v Rožňave z dôvodu, že jej spôsobuje schválnosti a že jej odmieta vydať maloleté dieťa, uviedol, že toto podanie bolo prešetrené a odložené ako nedôvodné, pričom pripojil záznam o podaní vysvetlenia zo dňa 5.11.2021 na OR PZ v Rožňave, z ktorého vyplývajú skutočnosti preukazujúce nepravdivé tvrdenia matky. Uvedený záznam o podaní vysvetlenia predložil ako dôkaz k odvolaniu. Uviedol, že matka účelovo uvádza, že je vystavená útokom z jeho strany a aj fyzickému napadaniu. Svoje tvrdenia však ničím nepreukazuje, pretože ide o účelové nepravdy. Naopak, jej správanie je skratové a nepredvídateľné, o čom svedčí to, že vo viacerých prípadoch ho napadla, a to aj fyzicky v predchádzajúcom období. K tomu predložil lekárske potvrdenia o ošetrení zo dňa 12.10.2020 a 19.9.2021. Má obavy o maloletého práve pre jej agresívne a nepredvídateľné správanie sa, a to aj v prítomnosti maloletého. Konštatoval, že matka býva v byte so svojim synom z predchádzajúceho vzťahu,

ktorý odmieta tak jeho ako aj mal. U. a preto podmienky na zverenie maloletého do výchovy matky nie sú v záujme maloletého. Má za to, že dohoda uzavretá na Referáte poradensko-psychologických služieb v Rožňave je v najlepšom záujme maloletého a obaja rodičia ju aj dodržiavajú, čo sa týka stykov matky s dieťaťom. Vyjadril presvedčenie, že nie je daná naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zastáva názor, že si situácia v rodine naďalej vyžaduje systematickú odbornú podporu a pomoc zo strany psychológa, ktorá sa aj aktuálne realizuje prostredníctvom psychológa Referátu poradensko-psychologických služieb v Rožňave. Pri poslednom spoločnom sedení dňa 10.11.2021 obaja rodičia spolupracovali, nehádali sa a neútočili na seba. Počas sedenia obaja uviedli, aké sú ich predstavy, čo sa týka starostlivosti o dieťa, akým spôsobom by sa mohli spoločne podieľať na jeho výchove. Vzhľadom na pracovné povinnosti otca je vhodné, aby sa o realizácii jeho styku s maloletým rodičia dohodli aspoň týždeň dopredu. V zmysle uvedeného sa rodičia za prítomnosti psychológa aktuálne zhodli, aby sa styk otca s mal. U. realizoval každý druhý víkend od piatku do nedele, ako aj počas týždňa v zmysle dohody rodičov v čase, kedy to bude vyhovovať obidvom rodičom, s čím obaja súhlasili a vzali na vedomie. Uviedol, že považuje za potrebné nariadiť znalecké dokazovanie z odboru psychológie a prikláňa sa k tomu, aby bolo takéto dokazovanie v záujme maloletého dieťaťa prevedené. Do času vypracovania znaleckého posudku vo veci samej navrhol, aby konajúci súd uložil rodičom a maloletému výchovné opatrenie, a to povinnosť zúčastniť sa sociálneho a psychologického poradenstva na Referáte poradensko-psychologických služieb v Rožňave, a to na dobu minimálne štyri až šesť mesiacov. Uviedol, že v priebehu konania vo veci samej obaja rodičia opakovane kontaktovali kolízneho opatrovníka, kedy vzájomne poukazovali na nedostatky vo výchove a v starostlivosti o maloleté dieťa toho druhého rodiča, prameniace aj z neujasnených vzťahov a vypätých emócií vyplývajúcich z ukončenia partnerského spoluzitia. V podstate na každú situáciu v rodine, realizovaný styk mali obaja rodičia výrazne protichodný postoj, protichodné vyjadrenia, nedokázali sa zhodnúť ani na základných podstatných skutočnostiach. Predbežná dohoda rodičov zo dňa 25.8.2021 mala za účel, aspoň čiastočne do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vo veci samej, stabilizovať situáciu v rodine. Matka na pojednávaní dňa 23.9.2021 deklarovala, že nemá možnosť sa s dieťaťom riadne stykať, resp. tráviť s ním čas, a to v čase od 30.7.2021 do 18.9.2021. Istý čas sa predmetná dohoda dodržiavala, istý čas nie, v nadväznosti na aktuálny a v tom okamihu prebiehajúci konflikt rodičov. Podľa jeho názoru by obaja rodičia mali prehodnotiť svoj postoj k aktívnemu rodičovstvu s prihliadnutím na vek maloletého, ako aj jeho ďalší zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin, byť si vzájomne pri výchove a starostlivosti o svoje maloleté dieťa nápomocný bez negatívnych emócií a atakov rôzneho charakteru najmä pred svojim maloletým dieťaťom. Rovnako považuje za podstatné, aby si rodičia uvedomili úlohu a potrebu toho druhého rodiča pri výchove a starostlivosti o maloletého aj do budúcnosti, byť mu pozitívnym vzorom.

5. Z vyjadrenia matky k vyjadreniu otca k návrhu vyplýva, že nesúhlasí, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca, pretože nie je schopný dlhodobo systematicky a dôsledne sa o syna starať, mať ho zvereného do osobnej starostlivosti. Potvrdzujú to aj vzniknuté kritické situácie, keď dieťa ochorelo, otec ju vždy volal na pomoc, pretože sa o dieťa nevedel vhodne postarať a poskytnúť mu patričnú opateru. Poukázala aj na to, že správanie otca v tom smere, že dieťaťu menil často bydlisko a počas školského roka s ním absolvoval výlety, len aby jej znemožnil výkon rodičovských práv, nesvedčí o pravej láske k synovi a vhodnej osobnej starostlivosti otca pre harmonický fyzický a duševný vývoj maloletého U..

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP a na základe otcou aj matkou osvedčených skutočností dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a teda na potvrdenie rozhodnutia. Nariadenie neodkladného opatrenia prichádza do úvahy v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. V tomto prípade podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka z dôvodu bezodkladnej úpravy pomerov podľa § 367 CMP. Ide o prípad, kedy sa neodkladné opatrenie bezprostredne týka výchovy maloletého dieťaťa, pričom však ide o faktické opatrenie, ktoré nemusí anticipovať otázku budúcej výchovy. Odvolací súd zdôrazňuje, že inštitút neodkladného opatrenia má slúžiť na ochranu práv mal. detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia vo veciach mal. detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich práv a záujmov ešte pred ich porušením, či ohrozením. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré je potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup určený pre dokazovanie. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré ako vyplýva zo samotného pojmu neznesú ďalší odklad. Musí ísť o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k poškodeniu oprávnených záujmov mal. dieťaťa a to aj bez vykonania potrebného dokazovania. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem detí, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného pôsobenia.

11. V tomto prípade vo veci samej prebieha konanie o návrhu matky na zverenie maloletého U. do jej osobnej starostlivosti. Otec s tým nesúhlasí. Žiada, aby maloletý bol zverený do jeho osobnej starostlivosti. Zo šetrenia kolízneho opatrovníka mal odvolací súd preukázané, že medzi rodičmi maloletého dieťaťa naďalej pretrváva konflikt, ktorý im zabraňuje konštruktívne sa dohodnúť o výchove a starostlivosti o maloletého, rovnako aj nedodržiavanie vzájomných sľubov. Obaja rodičia majú voči tomu druhému obavy, čo sa týka výchovy a poskytnutia potrebnej starostlivosti o dieťa. Komunikácia a vzťahy medzi rodičmi maloletého sú veľmi napäté, často vyúsťia do nekontrolovateľnej hádky, ktorých svedkom sa často stáva aj maloletý. Kolízny opatrovník je presvedčený, že situácia v rodine si vyžaduje systematickú odbornú podporu a pomoc zo strany psychológa, v konaní je potrebné nariadiť znalecké dokazovanie z odboru psychológie. Rodičia opakovane absolvovali stretnutia na Referáte poradensko-psychologických služieb v Rožňave, na ktorom dňa 25.8.2021 sa dohodli, že maloletý zotrvá v osobnej starostlivosti otca a dohodli si aj styk matky s maloletým. Matka namietala, že otec uvedenú dohodu nerešpektoval, s maloletým synom sa podľa dohody nestretávala. Na spoločnom sedení dňa 10.11.2021 (po nariadení neodkladného opatrenia, kedy bol maloletý v starostlivosti matky) sa rodičia pred psychológom dohodli, ako sa bude realizovať styk otca s mal. U..

12. Odvolací súd po oboznámení sa so spisom uvádza, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala matka z dôvodu, že otec ohrozuje zdravie maloletého, zatajuje sa, matka ho nevie kontaktovať a nemá vedomosť, kde sa vôbec so synom momentálne nachádzajú. Bráni jej v styku s maloletým, strieda rôzne miesta bývania, keď maloletý ochorie, nie je schopný sa o neho postarať, ona musí ísť ku nemu, tam je vystavená ustavičným útokom otca, jeho vulgarizmom aj fyzickému napádaniu. Odvolací súd však konštatuje, že matka svoje tvrdenia ničím neosvedčila. Otec v rámci odvolacieho konania listinnými dôkazmi preukázal nepravdivé tvrdenia matky o tom, že sa nevie o maloletého postarať, že keď je chorý, že z toho dôvodu volá k nemu matku a ona musela ísť za nimi do Bratislavy, že jej zámerne robí schválnosti, že ju slovne vulgárne aj fyzicky napáda, že maloletého zámerne nevodí do škôlky a učiteľke to neoznámí. Odvolací súd zároveň poukazuje na účel neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP. Súd ho nariadi len v prípade, ak ten, kto má maloleté dieťa u seba, ohrozuje jeho výchovu. V danom prípade ohrozenie výchovy mal. U. otcou preukázané nebolo, nesvedčí o tom žiaden dôkaz, nekonštatoval to ani kolízny opatrovník. Neschopnosť rodičov spolu riadne komunikovať a dohodnúť sa, komu má byť mal. U. zverený do osobnej starostlivosti nie je kvalifikovaným predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP. Preto odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

13. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).